
Олександр Коломієць,
здобувач вищої освіти (бакалаврського рівня),
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Юрій Власенко,
доцент кафедри економічної теорії,
Національний університет біоресурсів і природокористування України

ПЕРСПЕКТИВИ ЕКСПОРТУ УКРАЇНСЬКОГО БІОПАЛИВА: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ

Зростаючий попит на біопаливо у світі, зокрема в Європейському Союзі, відкриває нові можливості для України як потенційного постачальника екологічно чистої енергії [1]. Україна має значний ресурсний потенціал для виробництва біопалива завдяки розвиненому аграрному сектору, що дозволяє використовувати відходи сільського господарства для отримання біоетанолу, біодизеля та біогазу [2]. За даними дослідження, представленого у науковому журналі “Енерготехнології та ресурсозбереження”, Україна може виробляти передові біопалива, зокрема біометан та синтетичне авіаційне паливо, що відповідають європейським критеріям сталості [11]. Однак, процес експорту стикається з численними викликами, серед яких технічні бар’єри, регулювання ринку та конкуренція з провідними виробниками біопалива у світі.

Основними видами біопалива, які виробляються в Україні, є біоетанол, біодизель, біогаз і біометан. Виробництво біоетанолу в Україні поки що не досягає повного потенціалу, хоча загальносвітова тенденція демонструє зростання після падіння через пандемію COVID-19 [3]. Водночас, перспективи виробництва біометану є досить високими, оскільки в ЄС його частка в загальному споживанні газу вже сягає 7% [4]. Дослідження показують, що для ефективного експорту біометану в Україну необхідно розвивати відповідну інфраструктуру та сертифікаційні механізми для відповідності стандартам ЄС [11]. Основними підприємствами, що працюють у сфері біопалива, є “Укрспирт”, “МХП” та “Астарта”, які активно впроваджують сучасні технології для збільшення виробництва та можливого експорту.

Експорт українського біопалива в ЄС регулюється Директивою 2018/2001 (RED II), яка встановлює суворі вимоги до стійкості біопалив, що експортуються [5]. Важливим аспектом є обмеження на біопаливо першого покоління, отримане з продовольчих культур, оскільки ЄС стимулює використання біопалив другого покоління, виготовлених із відходів та лігноцелюлозної сировини [6]. Це створює необхідність для українських виробників адаптувати свої технологічні процеси під

європейські вимоги та стандарти якості. Також важливим фактором є впровадження передових технологій газифікації біомаси, що дозволяють отримувати рідке біопаливо, придатне для авіації та транспорту, що може покращити експортний потенціал України [11].

Експорт українського біопалива стикається з кількома основними викликами. Відповідність європейським стандартам якості та сертифікація біопалив потребують значних інвестицій [7]. Висока конкуренція з боку США та Бразилії, які мають розвинені ринки біоетанолу та біодизеля [8], створює додаткові труднощі. Транспортування біопалива в ЄС потребує вдосконаленої інфраструктури, включаючи нафтопереробні термінали, трубопроводи та залізничне сполучення [9]. Необхідність державної підтримки та спрощення процедури сертифікації для виходу українських виробників на міжнародні ринки залишається одним із головних викликів [10].

Незважаючи на виклики, українське біопаливо має значний потенціал на європейському ринку. Європейський Союз активно розвиває біометановий сектор, що може стати перспективним напрямком для українських виробників [4]. Також стимулюючим фактором може стати розвиток технологій виробництва біопалива другого покоління, що дасть змогу зменшити залежність від сировини продовольчого походження [6]. Важливим аспектом залишається інтеграція українських виробників у європейську систему торгівлі сертифікатами біометану, що дозволить легально експортувати продукцію в ЄС [11]. Державна підтримка та міжнародні інвестиції можуть відіграти ключову роль у подальшому розвитку галузі та її конкурентоспроможності на світовому ринку [10].

Україна має значний потенціал для експорту біопалива, однак його реалізація залежить від вирішення низки проблем, таких як регуляторні обмеження, логістичні труднощі та необхідність модернізації виробничих потужностей. З урахуванням міжнародного досвіду, важливо розвивати біопаливо другого покоління, а також покращувати інфраструктуру для транспортування та зберігання продукції. Інвестиції, державна підтримка та стратегічне планування дозволять Україні стати конкурентоспроможним гравцем на світовому ринку біопалива.

Література

1. Чи вистачить рослинної олії на тлі зростання попиту на біопаливо. URL: <https://agronews.ua/news/stalo-vidomo-chy-vystachyt-roslynnoyi-oliyi-na-tli-zrostannya-popytu-na-biopalyvo/> (дата звернення: 05.03.2025).
2. Розвиток ринку біопалива в США. *Облік і фінанси АПК*. URL: <https://magazine.faaf.org.ua/pro-zhurnal.html> (дата звернення: 05.03.2025).
3. Аналіз ринку біоетанолу в Україні та світі. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-bioetanova-v-ukraine-i-v-mire-2023-god> (дата звернення: 05.03.2025).

4. Україна готується виходити на європейський ринок біометану. URL: <https://ua-energy.org/uk/posts/ukraina-hotuietsia-vykhodyty-na-ievropeiskyi-rynok-biometanu> (дата звернення: 05.03.2025).

5. Регулювання експорту біопалива згідно з RED II. URL: <https://saf.org.ua/news/1370/> (дата звернення: 05.03.2025).

6. Обмеження на біопаливо першого покоління. URL: https://uabio.org/wp-content/uploads/2023/02/Geletuha_G_Rozvytok_bioenergetyky_v_YES_Baryery_dlya_rozvytku_bioenergetyky.pdf (дата звернення: 05.03.2025).

7. Вимоги до сертифікації біопалива. (дата звернення: 05.03.2025).

8. Конкуренція на ринку біопалива. *Облік і фінанси АПК*. URL: <https://magazine.faaf.org.ua/rozvitok-rinku-biopalyva-v-ssha.html> (дата звернення: 05.03.2025).

9. Логістичні виклики експорту. URL: <https://a7d.com.ua/agropoltika/2258-shho-potribno-znati-abi-postavlyati.html> (дата звернення: 05.03.2025).

10. Державна підтримка розвитку біопалива. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/761-2024-p#Text> (дата звернення: 05.03.2025).

11. Перспективи виробництва передових біопалив в Україні, “Енерготехнології та ресурсозбереження”, №3, 2023 р. (дата звернення: 05.03.2025).

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ**

**МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**РОЗВИТОК БІОЕНЕРГЕТИЧНОГО
ПОТЕНЦІАЛУ В СІЛЬСЬКОМУ
ГОСПОДАРСТВІ**

07 - 08 березня 2025 р.

м. Київ

УДК 620.9:63

Розвиток біоенергетичного потенціалу в сільському господарстві: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ., 07-08 березня 2025 р.). – К.: Видавництво «Наукова столиця», 2025 – 172 с.

Відповідальний за випуск д. е. н., професор **М. П. Талавира**

Відповідальність за достовірність матеріалів несуть автори.

© Національний університет біоресурсів і
природокористування України, 2025